

Múzeum obchodu Bratislava

VÝROČNÁ SPRÁVA
ROK 2017.

1. **Múzeum obchodu Bratislava**
Linzbothova 16, 821 06 Bratislava

Zriaďovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Riaditeľ: prom. hist. Marcel Juck
Historik - správca zbierok: Mgr. Richard Jakubík
Reštaurátor – konzervátor/sládek: Zoltán Nagy

Tel./fax: 00421245243167

e – mail: muzeum.obchodu @ muzeumobchoduba.sk, muzeumobchodu@gmail.com

web: www.muzeumobchoduba.sk, www.rockvmuzeu.sk

forma hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Múzeum obchodu Bratislava zabezpečuje na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďovanie, zhodnocovanie vedeckými metódami a odborné spravovanie zbierkových predmetov, písomných dokladov a iných dokumentačných foriem o vývoji obchodu a pohostinstva (ďalej len obchodu) na území Slovenska od jeho prvopočiatkov až po súčasnosť. Zároveň zabezpečuje ich sprístupňovanie verejnosti a využívanie vo verejnom záujme. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou.

2. Poslaním Múzea obchodu Bratislava je najmä tvorba, ochrana, odborné spravovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska . Zbierkový fond spravuje múzeum, ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Kvantitatívne predstavuje zbierkový fond 68.253 kusov. Svojim pôsobením sa múzeum orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania. Podstatnou činnosťou je zhromažďovanie – tvorba zbierkového fondu – akvizícia – 99,9% predmetov, písomností a iných dokumentačných foriem získalo múzeum kúpou. Rovnocennou zložkou činnosti je ochrana, čiže uloženie, konzervovanie a reštaurovanie. Odborné spravovanie spočíva najmä vo všetkých odborných múzejných činnostiach, ako sú evidencia, katalogizácia, kategorizácia, či podrobné vedecké spracovanie. Zbierkový fond múzeum prezentuje najmä výstavnou činnosťou, či už prostredníctvom stálych expozícií, alebo špecialitou Múzea obchodu – putovnými výstavami na Slovensku a v Českej republike. Novou formou prezentácie je aj fungovanie múzea, ako hudobného klubu. Koncerty projektu „Rock v múzeu“ sa odohrávajú priamo v stálej expozícii, či v exteriéri múzea. Fond sa nepriamo prezentuje aj prostredníctvom spolupráce so subjektmi reklamy, filmu, či obchodu. Ďalšou formou je

publikačná činnosť. Múzeum uzatvorilo Dohodu o spolupráci s firmou Obchodní a kupecké museum s.r.o. z Českých Budějovic o stálej expozícii v Českom Krumlove, rovnako s firmou Donet o spolupráci na novej stálej expozícii v historickom centre Bratislavy s názvom „Obchod v múzeu – Prešporský koloniál“.

Múzeum funguje od roku 2013, v slovenskom svete múzeí veľmi netradične a unikátne, aj ako podnikateľský subjekt v súvislosti s otvorením novej expozície - „Historický hostinec – Múzejný pivovar“. Múzeum obchodu Bratislava sa tak stalo výrobcom a predajcom jedného z najkvalitnejších pív na Slovensku. V rámci tejto svojej činnosti už získalo štyri ocenenia za roky 2014, 2015 a 2016 v systéme celoslovenskej súťaže „Slovenská pivná korunka“.

Múzeum obchodu Bratislava a zrevitalizovaná záhrada s ošetrovanou historickou lipou.

3. Odborné činnosti.

a) Výstavná činnosť

Všetky výstavné aktivity MOB navštívilo v roku 2017 195.506 návštevníkov. Tento rekordný počet dosiahlo múzeum najmä vďaka stálej expozícii v Českom Krumlove, s príspevom 2 stálych expozícií v Bratislave, expozície „Historického hostinca – Múzejného pivovaru“, aj svojím know-how – systémom putovných výstav a veľkou mierou prispel aj projekt „Rock v múzeu“. Múzeum od roku 1992, namiesto pasívneho očakávania návštevníkov, pravidelne vyráža so svojimi zbierkami na cesty po českých a slovenských múzeách a takto rozširuje akčný rádius prezentácie zbierkového fondu. Táto, vo svete českých a slovenských múzeí, bezkonkurenčná aktivita prináša svoje výsledky, ale stojí aj veľa pracovného nasadenia a obety pracovníkov. Počas roku 2017 pokračovala putovná výstava „Reklama a deti“ v Českej a Slovenskej republike. V tomto roku počet návštevníkov výrazne vzrástol najmä prostredníctvom „husárskeho kúska“ múzea, pobytom tejto výstavy v Múzeu secesie v hlavnom meste Lotyšska v Rige. Múzeum realizuje od roku 2008 svoj kultúrno-spoločenský projekt „Rock v múzeu“, prostredníctvom, ktorého usporadúva priamo v stálej expozícii koncerty známych umelcov z oblasti rocku a blues. Samotné koncerty sa stávajú, čoraz populárnejšie vďaka svojmu zaujímavému a atraktívnemu umiestneniu a najmä svetovou úrovňou dramaturgie, domáckou atmosférou a možnosťou úzkeho kontaktu diváka s umelcom. Každý návštevník koncertu je vlastne aj návštevníkom expozície.

a1) Stála expozícia: Linzbothova 16, 821 06 Bratislava, tel . 02/45243167

Otváracie hodiny: út.– pi. 9,00 – 17,00 hod.

so, ne 10,00 – 17,00 hod. (počas roka bola cez weekendy zatvorená z dôvodu nedostatku pracovných síl)

pohostinská prevádzka „Historický hostinec – Múzejný pivovar“ út-ne 17,00-22,00 hod.

Stála expozícia prežila 11. rok fungovania. Expozícia „trpí“ najmä excentrickosťou svojho umiestnenia na okraji hlavného mesta a v oblasti cestovného ruchu slabým potenciálom mestskej časti.

Stála expozícia „C.K. Kupecký krám a Múzeum obchodu“, Radniční ul.29, 381 01 Český Krumlov, tel. 00420380727945

Otváracie hodiny: po–ne 10,00 – 18,00 hod.

Stála expozícia v Českom Krumlove, meste – pamiatke UNESCO, je naopak umiestnená na vysoko frekventovanom, ideálnom mieste na nároží ulíc, kadiaľ je nútený prejsť každý turista, ktorý sa chce dostať zo zámku na hlavné námestie.

Stála expozícia v centre Bratislavy „Prešporský koloniál-Obchod v múzeu“, Biela 6, 811 01 Bratislava.

Otváracie hodiny: út-ne 10,00-18,00 hod.

Expozícia predstavuje podobný model, ako v Českom Krumlove, teda spojenie živého obchodu s čisto múzejnou expozíciou a zároveň predstavuje dlho očakávanú a pripravovanú prezentáciu múzea aj v historickom centre hlavného mesta.

Rozvrhnutie a scenár expozície v Podunajských Biskupiciach predurčila samotná konštrukcia krovu. Takto sa vytvorili akési oddelenia, v ktorých múzeum prezentuje jednotlivé skupiny predmetov podľa katalogizačného triednika, ako prehliadku toho najatraktívnejšieho, čo charakterizuje zbierkový fond Múzea obchodu Bratislava. Sú to váhy všetkých typov, obaly všetkých typov, kartónová interiérová reklama, počítaacie stroje, prostriedky predaja a propagácie piva, registračné pokladne, zásobníky na tovar všetkých typov a pomôcky na úpravu a manipuláciu s tovarom. Dôležitým prvkom je interiér obchodníka so zmiešaným tovarom do ktorého môže návštevník vstúpiť. Na stenách celého priestoru sú nainštalované reklamné plagáty, smaltované a plechové reklamné tabule. Do priestoru bol umiestnený zásuvkový zakladač pražskej firmy Lotech, na plagáty, písomnosti a drobné predmety. Expozícia má 4 okruhy ozvučenia, efektné osvetlenie a je vybavená audiovizuálnou technikou. Celá expozícia je bezbariérová vrátane výťahu a WC pre telesne postihnutých návštevníkov. Expozíciu navštevujú najmä študenti Filozofickej fakulty, Ekonomickej univerzity, obchodných akadémií a iných stredných a základných škôl z celého Slovenska, stáva sa totiž zastávkou školských zájazdov smerujúcich do Bratislavy.

Súčasťou expozície je „**Historický hostinec – Múzejný pivovar**“, ktorý predstavuje detailnú rekonštrukciu hostinca zo začiatku 20. storočia. Historický interiér bol zrealizovaný, ako replika, podľa dobových predlôh, na základe návrhu Ing. Arch. Havlíčka, odborníka na historické pohostinské interiéry. Zrealizované bolo všetko - nábytok, či drevené obloženie spodných častí stien, výčapný pult a regál. Stoličky boli obstarané u pôvodného výrobcu firmy Thonet, dokonca model používaný na začiatku 20.storočia, ktorý bol náležite patinovaný pre potreby expozície. Steny boli pokryté dobovou výmalbou využívajúcou secesné predlohy. Osvetlenie zabezpečujú dobové svietidlá a repliky bakelitových vypínačov. Bonusom novej expozície je funkčný minipivovar, kde múzeum pripravuje vlastných 4 – 6 druhov vysoko kvalitného piva - ležiakov plzeňského typu, či britského Ale, silných bavorských Bockov, tmavého Portera alebo pšeničné pivo. V roku 2017 to bolo 225,2 hl. Súčasťou expozície je v medi realizovaná varňa a spilky, ako technológia, a očiam návštevníka skrytá ležiacka chladiaca miestnosť. Technológiu dodala firma Joe's garage Brewery z Plzne, známa, ako výrobca „toho najlepšieho“ v minipivovarskej technológii v Českej republike. K výbave MOB tak pribudla aj kompletná exkurzia pivovarskou technológiou aj s výkladom. Expozícia sa po 17-tej hodine mení na útulný hostinec s bezkonkurenčnou atmosférou a vyhľadávaným pivom. MOB sa takto stalo nadmieru výnimočným a nadmieru atraktívnym minimálne v stredo európskom kontexte sveta múzeí a galérií.

Stála expozícia Podunajské Biskupice – registračné pokladne.

Historický hostinec – Múzejný pivovar s novou platanovou alejou.

Expozícia „C.K.Kupecký krám a Múzeum obchodu Český Krumlov“ je zložená z dvoch úzko súvisiacich častí:

1. časť predstavuje vstupný „živý obchod“, zariadený veľmi kvalitne zrealizovanou, krásnou replikou historického obchodného interiéru, v ktorom prezentuje a ponúka svoje unikátne produkty partner múzea, „jednotka“ na poli výroby reklamných produktov najmä v oblasti pivovarníctva v Čechách s presahom minimálne do stredoeurópskeho priestoru – firma Finesa. Produkty, ktoré sú dostupné v expozícii tvoria absolútne unikátne kolekcie balení, ktoré tvorí vždy replika historickej reklamy a reálny tovar, ktorý dobová reklama propaguje (Je možné zakúpiť aj široký výber samostatných replík historických reklamných plechových tabúľ 1:1, alebo vo forme magnetiek.) Táto séria produktov je výsostne originálnym výtvorom know – how firmy Finesa a skutočne ho nie je možné nikde inde na svete, ako v expozícii v Českom Krumlove zakúpiť.
2. časť predstavuje samotná historická expozícia, tvorená 4 miestnosťami. Múzeum obchodu Bratislava tu ponúka výber z najatraktívnejších zbierkových skupín zo svojho fondu. Na presklených pódiiach prezentuje kolekcie zásobníkov na tovar, registračných pokladní, kartónových reklamných stojanov a aranžérskych figurín. Vo vitrínach zasa menšie, či drobnejšie predmety, ako váhy, počítacie stroje, plechové, kartónové, či sklenené obaly a rôzne reklamné predmety. Ako solitéry sú tu rozmiestnené plniace zariadenia na sódovú vodu či veľká pražička na kávu „Orkán“. Celá expozícia je doplnená všadeprítomnou historickou reklamou a jej prostriedkami, ako plagáty, smaltované, či plechové tabule, kartónové vývesky, účtenky, hlavičkové papiere, ukážky inzerátov, alebo väčšie vývesné štíty. Samozrejme, že nechýba miestnosť zariadená, ako interiér obchodu so zmiešaným tovarom, so všetkým čo k tomu patrí a na oživenie nechýbajú ani figuríny v dobových kostýmoch.

Celá expozícia je zabezpečená EZS a vo vnútri bezdrôtovými premosteniami avizujúcimi prekročenie bezpečnostnej zóny. Otvorenie novej stálej expozície bolo jedným z najrevolučnejších momentov v živote MOB, vo svete slovenských múzeí išlo premiérový, jedinečný a bezkonkurenčný počin MOB – otvorenie stálej expozície v zahraničí, navyše v meste – pamiatke UNESCO v Českom Krumlove. Umiestnená bola na najatraktívnejšom hlavnom turistickom ťahu v historických priestoroch prízemie goticko - renesančného meštianskeho domu. Projekt je dlhodobý a realizuje sa v spolupráci so spoločnosťou „Finesa advertising“ České Budějovice - Borovany . Projekt je akýmsi vyvrcholením jedinečných, 23 rokov trvajúcich výstavných aktivít Múzea obchodu Bratislava v Českej republike. Treba podotknúť, že málokterá ustanovizeň propaguje tak dlhodobo a s takými výsledkami slovenskú kultúru u našich susedov za riekou Moravou.

„C.K.Kupecký kram a Múzeum obchodu Český Krumlov“

Expozícia „Prešporský koloniál - Obchod v múzeu“ umiestnená na prízemí goticko-renesančného domu, predstavuje podobný model, ako „krumlovská“. Vo vstupnej miestnosti zariadenej dobovým obchodným nábytkom a všadeprítomnou, historickou reklamou, ponúka partnerská firma Donet potraviny a nápoje so zameraním na unikátnych slovenských výrobcov a suveníry so vzťahom k Bratislave. V druhej miestnosti je expozícia zameraná na registračné pokladne firmy National, Krupp, Anker, Invicta a iných, doplnená sprievodnými textami a dobovou reklamou. V druhej miestnosti sú predmety z návštevnícky najatraktívnejších skupín, ako zásobníky na tovar, váhy, obaly, či historická chladnička na zmrzlinu. Vitríny sú venované výlučne historickým bratislavským firmám a ukážkam ich produkcie, alebo tovarov, ktoré predávali. Všetko je opäť doplnené historickou reklamou.

„Prešporský koloniál - Obchod v múzeu“

a2) Výstavy

V roku 2017 pri prezentácii 3 stálych expozícií, pokračovalo MOB v realizácii putovnej výstavy v Českej republike a na Slovensku, ktorá je venovaná téme „Reklama a deti“.

Tak, ako v súčasnosti, tak aj v minulosti produkovali firmy reklamné prostriedky, ktoré súviseli s deťmi. V podstate existovali dve formy:

1. Reklama, ktorá na deti pôsobí, je pre ne určená (v skutočnosti pre rodičov, ale sprostredkované), ktorá používa témy, atmosféru, zvieratá, postavy a veci blízke deťom. Využíva aj detské, zberateľské sklony, pripútava si ich opakovaním, či vytváraním kolekcíí.
2. Reklama, v ktorej deti priamo vystupujú, ako niečo pekné, milé, príťažlivé, či bezbranné, ako prostriedok, ktorý má zjemniť dravosť výrobcu, či predajcu konkrétneho tovaru a zmäkčiť, alebo zakryť nutkavú snahu predat'.

Z dobových prameňov (1929), určených pre tvorcov reklamy sa dozvedáme dokonca, že kto chce tvoriť reklamu určenú pre široké masy, by si mal uvedomiť, že: „...masa je primitívni jako děti“. Každý tvorca by sa mal preto určitý

čas pohybovať medzi deťmi a potom sa snažiť komunikovať s tým detským, čo je v každom dospelom. Deti a mládež majú veľkú fantáziu a jednoduché myslenie, čo imponuje aj dospelým. Cez spoznávanie detskej duše sa reklamný tvorca naučí ľuďom vyhovieť, získať si ich a priblížiť sa im. Zaujímavý je aj dobový názor : „...že žena, hlavná zákaznica, ktorá najviac nakupuje, že žena, pro niž hlavně děláme reklamu, je ve své podstatě převahou dítětem.“. Takúto reklamu produkovali najmä všetci výrobcovia tovarov dennej potreby. Najmä kávovin, kávy, margarínov, mydiel, drogistického tovaru všeobecne, krémov na obuv, práškov do pečiva, papiernického tovaru, či kakaa a cukroviniek. V zbierkach Múzea obchodu Bratislava sa nachádzajú všetky formy historickej reklamy, kde majú deti zastúpenie – smaltované a plechové tabule, kartónové vývesky a stojany, plagáty, alebo plechové, drevené a papierové obaly, či drobné účtenky. V tomto smere je dôležitý archív múzea, odkiaľ pochádzajú najmä reklamné tlače určené priamo deťom, ako rozprávky, hry, omaľovanky, vystrihovačky, zbieracie kartičky, obrázky a kalendáre. Pre školskú mládež sú to zasa rozvrhy hodín, pravítka, uhlobery, pijavé papiere a iné. Veľkou špecialitou boli najmä rozprávky, kde boli popri klasických, vytvárané aj nové, v ktorých propagovaný tovar priamo vystupuje. Rozprávka firmy „Marga“ zo Střekova – „Výlet profesora Dudu k ľudožrútom“ opisuje snovú cestu školáka do Afriky, kde ho zachráni pred zjedením ľudožrútmí práve margarín Vitello, z ktorého za pomoci pštosieho vajca vykúzlí vynikajúcu praženicu, vďaka ktorej stratia chuť na mäso za búrlivého ospevovania spomínaného margarínu. Veľmi aktívnymi boli najmä firmy Schicht z Ustí nad Labem, alebo Otta z Rakovníka. Schichtovou špecialitou boli náučno – reklamné, obrázkovo – textové tlače „Okienka do sveta“, ktoré sa vydávali v štyroch jazykoch a popisovali rôzne oblasti života, či dejín ľudskej spoločnosti, techniky, biológie, zoológie, či kultúry. Niektoré firmy vydávali dokonca aj časopisy, ako napríklad opäť Schicht, alebo Baťa. Tieto tlače boli vždy zabalené na vrchu prepravných debien spolu s tovarom, a ako sa deti na ne tešili je pekne podané v knihe, či neskoršom filmovom spracovaní príbehov „Bylo nás pět“ od Karla Poláčka. O všetky tieto „pozornosti“ značiek, mali deti veľký záujem, zbierali ich a dokonca si ich aj zväzovali. Rozprávky sú ilustrované napr. Artušom Schreinerom, alebo Máriou Fischerovou – Kvěchovou Múzeum obchodu Bratislava sa pokúša predstaviť touto výstavou čo najširší výber historickej reklamy pre deti a s deťmi.

Výstava navštívila Múzeum v Napajedlách, kde bola umiestnená v bývalom kláštore Milosrdných sestier Sv. Kríža. Neskôr bola výstava nainštalovaná v Podřipskom múzeu v Roudnici nad Labem v meštianskom dome v priestore schodiska. Skutočne výnimočným a jedinečným bolo umiestnenie výstavy v ďalekom Lotyšsku, v hlavnom meste Riga v Múzeu secesie, v originále „Rigas Jugendstila Centrs“. Tu bola výstava v najlepšej návštevníckej sezóne, od mája do októbra. Múzeum sa nachádza v secesnom dome v slávnej secesnej štvrti, kde sa nachádza najviac secesných budov na jednom mieste na svete. Výstava bola inštalovaná v suterénnych priestoroch múzea, kde sa nachádza interaktívna časť stálej expozície a priestory pre dočasné výstavy. Výstava bola realizovaná v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Rige.

„Reklama a deti“ – Múzeum secesie, „Rigas Jugendstila Centrs“, Riga. „Obchod Reklama 1918-1948“ Historické múzeum SNM

Veľkým úspechom bola a stále je realizácia veľkej spoločnej výstavy „Reklama obchod 1918 – 1948“, ktorú múzeum zrealizovalo v spolupráci s Historickým múzeom SNM a D & D Studio vo výstavných priestoroch Historického múzea SNM na poschodí Bratislavského hradu. Na výstave sa prezentujú všetky formy a prostriedky reklamy používané v danom období. Sú to kolekcie reklamných plagátov, plechových a smaltovaných tabúľ, kartónových vývesiek a stojanov, plagátov, či vývesných štítov. Nechýbajú ani súbory merkantilných tlačí, ako sú hlavičkové papiere, účtenky, inzeráty, prospekty, letáky, cenníky a iné. Vystavené sú aj kolekcie obalov, či už plechových a kartónových, tak aj sklenených. V zvláštnych miestnostiach je nainštalovaný interiér obchodu so zmiešaným tovarom, dielňa autoservisu, či mäsiarstvo. Ide o jednu z najväčších prezentácií témy história reklamy a obchodu a zbierkového fondu Múzea obchodu Bratislava v centre mesta vôbec.

Múzeum prezentuje svoj zbierkový fond aj zariadením interiéru obchodíka so zmiešaným tovarom v novej stálej expozícii regionálneho múzea Žďár nad Sázavou v zrekonštruovanom tzv. „Moučkovom dome“.

Múzeum sa podieľa aj na stálej expozícii Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši, Poľnohospodárskom múzeu v Nitre, v Múzeu Jihovýchodní Moravy - Obuvníckom múzeu v Zlíne, prebieha spolupráca aj s firmou „Znalekon“, ktorá zriadila „banický obchodík“ s dobovým interiérom v Banskej Bystrici v Španej Doline. Múzeum zrealizovalo stálu prezentačnú výstavku v budove zriaďovateľa Ministerstva hospodárstva SR. Zapožičalo predmety Slovenskej Národnej galérie na výstavu „Sen x skutočnosť – Umenie a propaganda v období Slovenského štátu 1939 - 45“. SNG boli zapožičané predmety aj pre výstavu „Nech šije! Móda na Slovensku 1945 – 1989.“ Múzeum zapožičalo predmety na výstavu „Od mešca k bankomatu“, ktorá sa realizovala v Pohronskom múzeu v Novej Bani. Pre nakrúcanie reklamného spotu bola firme B.V.D. design zapožičaná registračná pokladnica. Zároveň boli registračné pokladne zapožičané na prezentačné účely aj firme BOWA zapodiejavajúcej sa práve predajom a servisom súčasných registračných pokladní.

Treba zdôrazniť, že múzeum zvládalo aj pri rekordne nízkom počte zamestnancov (3) realizovať všetky výstavné akcie a chod múzea..

c) Akvizícia.

Akvizičná činnosť bola v roku 2017 úspešná. Kúpou sa podarilo získať až 639 ks zbierkových predmetov a písomností. Boli to – plechové reklamné tabule, účtenky, plagáty, kolekcia reklamných známok, papierové, kartónové, plechové, drevené a sklenené obaly, časopisy, katalógy etikety, cenníky, letáky, vzorkovníky, kartónové obaly, kartónové vývesky, časť výčapnej stolice, reklamné zrkadlo, poháre, spoločenská hra, reklamná tácka, drevená prepravka, reklamná známka, vešiak, nárezový stroj, poháre na pivo, zásobník na cukríky, sklenený „zvon“, pohľadnica a iné.

Predmety z akvizície 2017 – reklamný sklenený cukrárenský „zvon“, kolekcia predmetov z produkcie Plzeňského Prazdroja

d) Prieskum v iných inštitúciách.

Prieskum sa sústredil na Uměleckoprůmyslové muzeum a Náprstkové muzeum v Prahe. Prieskum bol vykonaný aj v múzeách v Týne nad Vltavou, Strakoniciach, Prachaticiach, Poprade, Táboře, Českých Budějoviciach, Jeseníku, Hanušoviciach, Frýdlante v Čechách, Jablonci nad Nisou, Liberci, Kroměříži, Kladne a v Šumperku, ktoré vlastnia tiež predmety spadajúce do zbierkotvorného záberu MOB. Bol vykonaný aj prieskum fondov v Štátnom oblastnom archíve v Bratislave v súvislosti s výskumom dejín výroby čokolády a cukroví. Do budúcnosti bola dohodnutá ďalšia spolupráca a prieskum v Uměleckoprůmyslovom múzeu v Prahe, ktoré má najmä v oddelení maľby a grafiky obrovské množstvo historickej reklamy rôznych foriem. Rovnaká spolupráca bola dojednaná v Náprstkovom múzeu v Prahe.

e) Spracovanie a ochrana zbierok.

MOB má v prvom stupni evidencie zaregistrovaných 13116 prírastkových čísel, čo predstavuje 68253 ks predmetov, písomností a iných dokumentačných foriem. Múzeum má v druhom stupni spracovaných 58291 ks predmetov a písomností. V roku 2015 bolo na druhom stupni evidencie spracovaných 1731 ks. Múzeum má teda druhotne spracovaných 86,1 % zbierkového fondu. Pre múzeum boli zabezpečené 3 užívateľské verzie nového programu pre elektronické spracovávanie múzejných zbierok – ESEZ, potrebný aj pre zapojenie múzea do systému CEMUZ - Centrálnej evidencie múzejných zbierok. Program vytvorila česká firma AiP Safe s.s r.o. a na Slovensku ho distribuuje SNM. V múzeu boli poverení oboznámením sa s programom a prácou s ním 3 pracovníci.

Projekt centrálnej evidencie múzejných zbierok (CEMUZ) je prvou etapou budovania Integrovaného múzejného informačného systému. Spracovali ho v Slovenskom národnom múzeu v roku 2002 na riešenie spôsobu budovania ústredného registra múzejných zbierok v SR, ako to ukladá zákon č.115/1998. Po pripomienkach Ministerstva kultúry SR projekt rozšírili o riešenie elektronického spracovávania evidencie zbierok (ESEZ) v múzeách SR. Vedenie Ministerstva kultúry SR ho schválilo 27. marca 2003. Jeho realizáciu zabezpečuje Slovenské národné múzeum z vlastných prevádzkových prostriedkov.

Chronologická evidencia zbierkových predmetov v zmysle vyhlášky č. 342/1998 Z.z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov sa vedie v digitálnom archíve ako typ záznamu **Evidencia 1. stupňa**. Prostriedky ESEZu umožňujú pri tomto type záznamu zápis základných údajov potrebných na identifikáciu nadobudnutého predmetu (alebo súboru).

Záznamy v evidencii 1. stupňa sa vedú chronologicky, no vzhľadom na potreby retrospektívneho spracovania, je poradie, v akom sa záznamy ukladali irelevantné – je to len informačný údaj pre správu digitálneho archívu. Prístup k záznamom možno ošetriť nastavením práv. Právo vytvoriť záznam prvostupňovej evidencie prideluje organizácia (určuje organizačný vedúci) jednému zodpovednému dokumentátorovi (v prípade, že múzeum vedie viacero prírastkových kníh, za ktoré zodpovedajú rôzni dokumentátori, nastaví administrátor práva pre viacerých dokumentátorov). Štandardne má ten užívateľ, ktorý vytvoril záznam, právo meniť v ňom údaje.

Evidencia 2. stupňa sa vedie v zmysle vyššie uvedenej vyhlášky v elektronickej podobe ako digitálny archív múzea. Na urýchlenie elektronického spracovania evidencie na druhostupňovej úrovni, bola stanovená ako štandard východisková záznamová veta. Je to súhrn údajov o zbierkovom predmete, ktorý obsahuje nevyhnutné minimum relevantných identifikačných, determinačných a klasifikačných informácií.

Nad východiskovou záznamovou vetou môžu byť pri ďalšom spracovaní (odbornom, vedeckom) postavené podrobnejšie informácie štruktúrované podľa špecifik jednotlivých vedných disciplín. Údaje do záznamu sa vkladajú cez formulár Evidencia 2. stupňa. Prístupové práva k záznamom sa definujú nastavením práv. Štandardne má ten užívateľ, ktorý vytvoril záznam, právo meniť v ňom údaje a ostatní užívatelia majú právo záznamy prezerieť. Právo vytvoriť, či prezerieť záznamy druhostupňovej evidencie prideluje organizácia (určuje organizačný vedúci) zvyčajne kurátorom (kustódom) zbierok.

V MOB má v súčasnosti 1 zamestnanec múzea certifikát, že absolvovali kurz elektronického spracovania múzejných zbierok, v ktorom sa podrobne oboznámili so softvérovými nástrojmi na elektronické spracovanie a sprístupňovanie informácií o múzejných zbierkach, a so zásadami vedenia I. stupňovej evidencie i odborného spracovania a možnosťami využívať centrálny katalóg múzejných zbierok SR – CEMUZ. Certifikát ich oprávňuje funkčne a priebežne zabezpečovať evidenciu zbierkových predmetov v digitálnej podobe.

V stálej expozícii sú predmety uložené v uzamykateľnom presklenom systéme. Plošné reklamné materiály a písomnosti sú uložené v zasklenom zásuvkovom systéme firmy Lotech, Praha. Interiér obchodu je chránený elektronickým hlásičom. EZS bola riešená, ako priestorovými snímačmi, tak dotykovými na oknách. Vikierové okná

boli opatrené protisvetelnými žalúziami. Okná expozície aj vstupnej recepcie sú opatrené priehľadnými fóliami, neprepúšťajúcimi UV žiarenie, kvôli historickým tlačiam. Okenné otvory v opravených depozitároch boli zatemnené čiernou látkou a niektoré sadrokartónom. Rovnako nová stála expozícia v Českom Krumlove a na Bielej ul. v Bratislave má všetky priestory zabezpečené EZS. Predmety sú na pódiiach chránených plexisklom, vo vitrínach a všetok priestor je vybavený bezdrôtovými detektormi, hlásiacimi každé porušenie bezpečnostnej zóny. Okná sú vybavené fóliami neprepúšťajúcimi UV žiarenie.

Nepriamo je ochrana zbierkového fondu zabezpečená aj elektronickou zabezpečovacou signalizáciou napojenou na centrálny pult ochrany Mestskej polície, zároveň je celý objekt opatrený mrežami. Na EZS sa vykonávajú pravidelné revízie. Ochrana sa výrazne zdokonalila inštaláciou moderného protipožiarneho systému, ktorá bola realizovaná pri príležitosti rekonštrukcie podkrovia v celom objekte. Po vyhodnotení napojenia na centrálny pult Hasičského zboru prostredníctvom súkromnej firmy (žiaľ momentálne jediná možná forma pripojenia), ako veľmi finančne náročného a neefektívneho, prešlo múzeum na systém napojenia prostredníctvom GSM brán na mobilné telefóny pracovníkov, čím sa ušetrí výrazne finančné prostriedky. Rovnako bol zabezpečený nový objekt „Rozšírenia stálej expozície. Všetky depozitáre, okrem jedného boli postupne zrekonštruované. Boli zrealizované nové podlahy, omietky, výmalba, elektroinštalácia, osvetlenie a regálové systémy. Rovnako sú vybavené modernými vysušovačmi vzduchu zakúpenými postupne v minulých rokoch.

Počas putovných výstav v Českej republike a v Lotyšsku boli zvlášť poistené každá preprava a pobyt v jednotlivých múzeách. Rovnako je poistený celý zbierkový fond v rámci majetku múzea.

f) Odborno – metodická, lektorská činnosť, spolupráca s inými inštitúciami.

Múzeum dlhodobo spolupracuje s viacerými múzeami, pri realizácii ich vlastných výstav. V spolupráci so Slovenskou Národnou galériou sa podieľalo na príprave výstavy SNG „Sen x skutočnosť“, kde boli zapožičané grafické materiály, či diapozitívy s dobovou reklamou, či proagandou, ktorá sa premietala počas predstavení v kinách. Podobne má dlhodobo zapožičané predmety Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši vo svojej expozícii o dejinách mesta. Predmety má v dlhodobej zápožičke Múzeum mincí a medailí v Kremnici, či Slovenské Poľnohospodárske múzeum v Nitre. Predmety sú aj v Múzeu Jihovýchodní Moravy - Obuvníckom múzeu v Zlíne, spolupráca sa začala aj s firmou „Znalekon“, ktorá zriadila „banický obchodík“ s dobovým interiérom v Banskej Bystrici v Španej Doline. Múzeum zrealizovalo stálu prezentačnú výstavku v budove zriaďovateľa Ministerstva hospodárstva SR. Múzeum pravidelne poskytuje materiály študentom vysokých a stredných škôl študujúcich odbory s muzeologickým, či ekonomickým zameraním pri príležitosti vypracovávaní diplomových a seminárnych prác a pod. Expozíciu navštevujú najmä ZŠ Podzáhradná, DSS Rosa Dúbravská cesta, SOŠ obchodu a služieb Samuela Jurkoviča Bratislava, Obchodná akadémia v Žiline a Fakulta managementu UK Bratislava a Obchodná akadémia z Českých Budějovic..

h) Publikačná a propagačná činnosť.

Múzeum sa ďalej sústredilo na propagáciu stálej expozície. Do objektu boli umiestnené smerové tabule a tiráž výstavy. Pri príležitosti otvorenia boli vyrobené reklamné tričká šiltovky, porcelánové šálky, perá a dekoratívne reklamné vstupenky. Celá stála expozícia má nový vizuál vychádzajúci z originálneho plagátu zo zbierok múzea z obdobia secesie od autora Šimúnka z roku 1903. Pri tejto príležitosti bola vytvorená nová web stránka s novým designom.

Múzeum vydávalo ku väčšine výstav zvlášť plnofarebné obojstranné pozvánky, opatrené textom. Múzeum obchodu používalo pri príležitosti otvorenia výstav svoj, na pomery slovenského múzejníctva rozsiahly reklamný fond – kalendáriky, bulletin, samolepky, plagáty, a perá. V súčasnosti finančná situácia nedovoľuje obnovovať túto škálu, múzeum tak ostalo len pri kartičkových kalendárikoch. Boli realizované plechové reklamné tabule a magnetky v historickom štýle propagujúce novú expozíciu – hostinca s pivovarom. Určitý počet týchto predmetov majú návštevníci k dispozícii výlučne zadarmo. Niektoré z týchto predmetov bolo možné aj zakúpiť. Každá zastávka putovnej výstavy v ČR bola propagovaná v regionálnych a miestnych novinách, či televíziách.

Múzeum spravuje 4 internetové adresy, ako najsúčasnšie médium šíriace informácie o subjekte – www.muzeumobchoduba.sk, www.rockvmuzeu.sk, a 2 facebookové profily – múzea a zvlášť historického hostinca „Múzejného pivovaru“. Svoj profil má múzeum aj na portáli firmy Mediatel – Zlaté stránky, či na portáloch firmy Centrum – holdings, ako sú Atlas, Centrum, a ďalšie. Informácie o koncertoch v rámci unikátneho projektu „Rock v múzeu“ sú pravidelne sprostredkované aj prostredníctvom stránok, ako Citylife, Slovakblues, Kamdomesta, Musicpress, Rock, Skjazz, Vinylworld, Muzikland, Supermusic, Polinst – Poľského inštitútu v Bratislave, Economy. Gov. Ministerstva hospodárstva, Slovakia. Usembassy.gov – Veľvyslanectva USA, Music.server, Songkick, Slovakblues.sk, slovakblues.com a mnohých ďalších. Múzeum vydalo dotlač 800 ks publikácie „Platím!!, Registračné

pokladne zo zbierok MOB". Mnoho filmových ukážok z koncertov sa nachádza na stránke Youtube. Z printových médií sa pravidelne objavujú správy v Biskupických novinách a v denníku SME. Múzeum realizuje pravidelnú plagátovú kampaň, každé dva mesiace na území celého hlavného mesta prostredníctvom plôch firmy Rengl. Ndviazala sa aj úspešná spolupráca s časopisom „Nový Populár“. Rovnako s televíziou TA3, ktorá nakrútila reportáže s viacerých kultúrnych podujatí.

Dôležitou pre propagovanie múzea bola akcia „Noc múzeí 2017“, ktorej sa múzeum zúčastnilo. Expozícia bola otvorená až do 24,00 hod. Išlo o celomestskú a už aj celoslovenskú akciu, pričom lístky zakúpené v jednom múzeu platili vo všetkých zúčastnených. Múzeum pripravilo premietanie filmov, „Obchod na korze“, „Ducháček to zařídí“, „Anton Špelec ostrořelec“ a iných. Ako jediné poskytlo návštevníkom opäť koncert pod , teraz už v rámci projektu „Rock v múzeu“, pod názvom „Polish Blues Show IV.“, na ktorom vystúpili vynikajúci poľskí umelci. Išlo o prehliadku poľského blues a bluesrocku na najvyššej úrovni. Koncert bol zrealizovaný za podpory Poľského inštitútu v Bratislave a za pomoci prestížnej agentúry „Delta“ s Chorzowa. MOB zabezpečilo samozrejme aj občerstvenie pre návštevníkov. Ťažiskovou a ojedinelou, kultúrno-spoločenskou aktivitou bol opäť projekt „Rock v múzeu“, v ktorom sa múzeum snaží prostredníctvom koncertov, kvalitných, zahraničných rockových, bluesových, folkových, či alternatívnych umelcov na najvyššej úrovni, pritiahnúť do múzea ešte väčší počet návštevníkov. Koncerty sa dokonca v zimných, jarných a jesenných mesiacoch odohrávajú priamo v stálej expozícii MOB. Majú domácku atmosféru a divák sa takto dostáva k svojej „hviezde“ celkom blízko, môže sa s ňou rozprávať a komunikovať. V roku 2017 bolo obstarané zastrešenie už aj hľadiska vonkajšej scény a neskôr uzatvorenie scény do podoby stanu, k čomu bolo zároveň zabezpečené vykurovanie pomocou moderných infračervených žiaričov, čím sa zväčšil komfort návštevníkov a zároveň sa zlepšili akustické pomery podujatí. V roku 2017 vystúpili: Doogie White, Gerry Jablonski and The Electric Band, Wille and The Bandits, Kris Barras Band z Anglicka. USA zastupovali Stolen Rhodes, James Blood Ulmer, Josh Hoyer & Soul Colossal, Jennifer Batten Band, The Steepwater Band, Marc Ford and The Neptune Blues Club, Janet Robin, Michael Hill Blues band, Noah Wotherspoon, Grinder Blues, Voodoo Fix, Hogjaw, Hannah Wicklund and The Steppin Stones a Nick Schnebelen band. Z Belgicka to boli Guy Verlinde and The Mighty Gators, z Fínska Ben Granfelt band, z Talianska Nazzareno Zacconi, z Nemecka Yasi Hofer, z Grécka Deep In the Top, zo Švédska Jetbone a z Argentíny a španielska Demian band a The Electric Alley, z Holandska The Red Phone a zo Slovenska ZVA 12 – 28 Band a L.E.F.. Poľsko zastupovali Nocna Zmiana Bluesa, Lukasz Gorczyca i Przyjaciele, Makar and The Children of The Corn, Krzysztof Gluch Oscillate a Boogie Boys, čím zároveň pokračoval cyklus predstavujúci poľské bluesové skupiny v spolupráci s Poľským kultúrnym inštitútom v Bratislave, poľskou agentúrou Delta a časopisom „Twoj Blues“. Spolu v roku 2017 vystúpilo na 31 koncertoch 34 skupín a umelcov, z toho 2 zo Slovenska, 4 z Anglicka, 14 z USA, 5 skupín z Poľska a po jednej skupine z Holandska, Belgicka, Fínska, Talianska, Grécka, Argentíny, zo Španielska, Švédska a z Nemecka. Múzeum zároveň takto vytvára výnimočnú kultúrno - hudobnú scénu v lokalite okraja Bratislavy. Akcie sú propagované pravidelnými plagátovými kampaňami, 1 billboardom a šírením tlačových správ na internete medzi vopred vybrané portály, s daným zameraním. Pokračovala aj úspešná spolupráca s Poľským inštitútom v Bratislave.

Rock v múzeu 2017 – Grinder Blues (USA)

Guy Verlinde and The Mighty Gators (Belgicko)

www.rockvmuzeu.sk

JAMES BLOOD ULMER
(USA – Guitar legend)

14.3.2017
19:00HOD

Múzeum Obchodu Bratislava
Linzbothova 16, 821 06 BA., tel.:02/45243167

www.rockvmuzeu.sk

Doogie White (UK – Hardrock)

25.01.2017
19:00HOD

Múzeum Obchodu Bratislava
Linzbothova 16, 821 06 BA., Tel.:02/45243167

Ukážky z plagátových kampaní „Rock v múzeu“ 2017.

i) Materiálno - technické vybavenie

V roku 2016 bolo potrebné aj pri nízkom príspevku riešiť údržbu a opravné práce. Po ukončení revitalizácie historickej záhrady v roku 2015 je potrebné vykonávať údržbu zelene a trávnikov. Rovnako samotného objektu múzea, historickej budovy Kúrie Juraja Alberta, po oprave strešnej krytiny v roku 2016 aj fasády, interiérov a historického oplotenia. Žiaľ v roku 2017 nebol rozpočet navýšený o požadované prostriedky na tieto účely. Kvalita priestoru pre realizáciu kultúrnych podujatí bola vylepšená zastrešením aj priestoru hľadiska, neskôr bol celý pôdorys vybavený plastovými stenami, čím vznikol nový priestor v podobe otvárateľného stanu. Do tohto priestoru bolo nainštalované vykurovanie v podobe ôsmich infračervených žiaričov. V rámci ochrany objektu a prírody bolo odbornou firmou vykonané ošetrovanie, orezanie a zafixovanie historickej lipy v záhrade múzea.

Doprava bola zabezpečovaná osobným motorovým vozidlom Mercedes Benz Vito, ktoré malo najazdených 185378 km a VW Caddy, ktoré malo najazdených 375663 km. Do budúcnosti bude potrebné navýšiť prostriedky múzea na už naozaj nevyhnutnú údržbu a opravy objektu múzea (interiér, fasády, vlhkosť,...), stálej expozície (12 rokov po otvorení) a historického oplotenia.

4. Rozpočet.

MOB v priebehu roku 2017 pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami vychádzalo zo Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na administráciu Múzea obchodu Bratislava na rok 2017 reg. číslo 23/2017-2060-3120 3120 uzatvorenej medzi MH SR a MOB zo dňa 6.2.2017 a jej dodatku zo dňa 7.12.2016, reg. číslo 447/2016-2060-3120.

Múzeu obchodu Bratislava boli v zmysle Zmluvy pridelené finančné prostriedky v celkovej výške 150 000,00 EUR, z toho na bežné výdavky 140 000,00 EUR (podprogram 07L04 v sume 131 968 EUR a podprogram OEKOJ01 v sume 8 032 EUR) a na kapitálové výdavky 10 000,00 EUR.

V zmysle Dodatku k Zmluve došlo k navýšeniu rozpočtu na bežné výdavky o 20 000 EUR a kapitálových výdavkov o 1 030 EUR.

Objem pridelených prostriedkov a ich skutočné čerpanie udáva nasledujúca tabuľka:

Rozpočtové hospodárenie kapitoly:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%k upravenému rozpočtu
1	2	3	4	5
Príjmy spolu	150 000	171 030	171 030	100
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0
Výdavky spolu	150 000	171 030	166 769,58	97,51
z toho: z prostriedkov EÚ	0	0	0	0
Saldo príjmov a výdavkov	0	0	4 260,42	
z toho: z prostriedkov EÚ	0	0	0	0

Nedočerpanie bežných výdavkov k 31.12.2017 vo výške 4 260,42 EUR.

Okrem finančných prostriedkov, ktoré uvádza tabuľka, MOB použila na svoju činnosť v roku 2017 aj nedočerpané prostriedky ŠR z poskytnutého príspevku na rok 2016 vo výške 30 689,52 EUR, z toho 10 689,52 EUR na bežné výdavky a 20 000 EUR na kapitálové výdavky, konkrétne na prístrešok hľadiska. Z uvedeného vyplýva, že MOB mala za rok 2017 k dispozícii na čerpanie prostriedky zo ŠR v celkovej sume 201 719,52 EUR.

3. Príjmy MOB

MOB nemala stanovené limity v oblasti príjmov.

Príjmy v MOB v rámci rozpočtových zdrojov tvorili len poskytnuté prostriedky na činnosť MOB ako transfery zo štátneho rozpočtu na bežné a kapitálové výdavky, ktoré sú zároveň záväznými ukazovateľmi v príspevkovej organizácii.

Poskytnuté transfery:	EUR
312 Bežné transfery	160 000
322 Kapitálové transfery	11 030
Transfery spolu:	171 030

Skutočné príjmy boli dosiahnuté u mimorozpočtových prostriedkov podľa nasledovného rozpisu:

Mimorozpočtové príjmy :

Príjmy dosiahnuté vlastnou činnosťou MOB:	29 473,49
- vstupné múzeum a koncerty	17 332,50
- príjmy z prenájmu zbierkových predmetov a priestorov MOB	11 485,32
- príjmy z dobropisov	655,67
Príjmy z darov a grantov:	500,00
Kapitálové	0,00
Bežné	500,00

Bežné granty (dar) poskytlo Poľské informačné stredisko.

Mimorozpočtové príjmy MOB spolu:	29 973,49
Príjmy z podnikateľskej činnosti - Múzejný pivovar	96 861,82
Mimorozpočtové príjmy spolu:	126 835,31

Mimorozpočtové príjmy MOB (okrem príjmov z podnikania) dosiahnuté v roku 2017 tvorili 17,53 % z celkového príspevku zo ŠR na rok 2017.

Príjmy dosiahnuté vlastnou činnosťou v MOB boli v r. 2017 vyššie oproti r. 2016 o 10 021,61 EUR. Napriek tomu, že príjmy z grantov a darov boli nižšie o 2 000 EUR, tiež dobropisy z faktúr za predchádzajúci rok boli nižšie oproti predchádzajúcemu obdobiu o 835,21 EUR, vyššie príjmy zo vstupného za koncerty a vstupné do múzea o 2 001,50 EUR a tiež príjmy z prenájmu zbierkových predmetov a priestorov MOB majú podiel na celkovom zvýšení príjmov MOB.

Aj príjmy z podnikateľskej činnosti získané z pohostinskej činnosti v Múzejnom pivovare boli za sledované obdobie vyššie oproti roku 2016 o 4 817,68 EUR. Dokonca samotné tržby o 5 016,22 EUR. MOB nemalo v sledovanom období poskytnuté žiadne prostriedky z fondov EÚ.

4. Výdavky:

Výdavky z rozpočtových prostriedkov pridelených na rok 2017 boli vynaložené spolu vo výške 166 769,58 EUR, ich čerpanie podľa položiek ekonomickej klasifikácie uvádza nasledujúca tabuľka:

Položka EK	Názov	EUR
Mzdy a poistné.		
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyr.	40 725,74
620	Poistné a príspevok do poisťovní	20 569,94
610 + 620		61 295,68
Tovary a služby		
631	Cestovné náhrady	7 177,46
632	Energie, voda a komunikácie	4 720,19
633	Materiál	6 604,31
634	Dopravné	5 326,14
635	Rutinná a štandardná údržba	523,31
637	Služby	62 632,09
630		94 252,90
Bežné transfery		
640		191,00
600	Bežné výdavky spolu	155 739,58
Kapitál. výdavky		
717003	Prístavby, nadstavby, stavebné úpravy	1 030,00
719002	Zbierkové predmety	10 000,00
700	Kapitálové výdavky spolu	11 030,00
Výdavky ŠR spolu		166 769,58

Mzdy

Ako uvádza tabuľka mzdy a platy boli čerpané vo výške 40 725,74 EUR. MOB zamestnával počas celého roku 2017 troch zamestnancov v trvalom pracovnom pomere pre hlavnú činnosť múzea.

Ostatná činnosť MOB, vrátane podnikateľskej v Múzejnom pivovare bola zabezpečovaná prostredníctvom zamestnancov pracujúcich na dohodu o pracovnej činnosti, resp. dohodu o brigádnickej práci študenta. Ku koncu sledovaného obdobia malo MOB uzatvorených 9 dohôd o pracovnej činnosti.

Tovary a služby

Na tovary a služby boli z príspevku ŠR na rok 2017 vynaložené prostriedky v celkovej výške 94 252,90 EUR. Z tejto čiastky boli čerpané prostriedky na cestovné v sume 7 177,46 EUR (bližšie čerpanie uvedené v časti Prostriedky čerpané na zahraničné aktivity), ďalej na bežnú prevádzku MOB, ako spotreba energie, výkony spojov vo výške 4 720,19 EUR a materiálové zabezpečenie v sume 6 604,31 EUR, ktoré tvorili: kancelárske potreby, hygienické a čistiace potreby, ostatný spotrebný materiál potrebný na zabezpečenie bežnej prevádzky múzea. Náklady na dopravné v sume 5 326,14 EUR súviseli hlavne s prevádzkou vozidla Mercedes VITO, ako spotreba PHM, opravy a poistenie motorového vozidla.

Najvyššie čerpanie bolo dosiahnuté v položke Služby v čiastke 94 252,90 EUR a z toho položka Všeobecné služby vo výške 62 632,09 EUR, ktorá zahŕňa hlavne výdavky spojené s organizáciou kultúrno - spoločenských podujatí (osvetlenie a ozvučenie , honoráre a ubytovanie pre účinkujúcich...) v rámci trvale zabezpečovaného projektu „ Rock v múzeu“. V priebehu r. 2017 bolo zorganizovaných 31 koncertov, na ktorých vystúpili umelci a skupiny z rôznych krajín sveta. Ostatné služby zahŕňali aj výdavky na propagáciu múzea vo výške 7 112,50 EUR. Vyššie čerpanie v rámci služieb bolo i na položke Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru, vo výške 16 290,00 EUR, ktoré zahŕňajú financovanie dohôd o pracovnej činnosti za vedenie účtovníctva a upratovanie v budove múzea. Zostávajúcu časť nákladov na služby tvorili výdavky vynaložené na aktualizáciu používaných softvérov v rámci podprogramu OEK0J01 vo výške 7 107,40 EUR, zabezpečovanie bežnej prevádzky fungovania MOB, ako i monitorovanie zabezpečovacieho a požiarneho systému pre ochranu areálu MOB, poistenie majetku a zbierkových predmetov a zrážková daň z vyplatených honorárov účinkujúcich umelcov.

Na podprogram 07L04 boli teda rozpočtované bežné prostriedky vo výške 151 968 EUR a celkové čerpanie v roku 2017 bolo vo výške 148 632,18 EUR, nevyčerpané v roku 2017 bolo 3 335,82 EUR.

Na podprogram boli rozpočtované prostriedky na rok 2017 vo výške 8 032 EUR, čerpané vo výške 7 107,40 EUR, nevyčerpané 924,60 EUR.

Spolu nevyčerpané za rok 2017 z rozpočtových prostriedkov 4 260,42 EUR.

Ako z uvedeného vyplýva , príspevok zo ŠR na bežné výdavky na rok 2017 v celkovej výške 160 000 EUR nebol vyčerpaný v plnej výške. Rozdiel vo výške 4 260,42 EUR bol dočerpaný začiatkom roka 2018. Bol použitý hlavne na úhradu faktúr, ktorých plnenie sa týkalo r. 2017.

Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli použité na akvizíciu zbierkových predmetov vo výške 10 000 EUR.

V roku 2017 bolo nakúpených 639 zbierkových predmetov. Ďalšie poskytnuté prostriedky na kapitálové výdavky poskytnuté koncom roka 2016 v sume 20 000 EUR určené na výstavbu zastrešenia hľadiska k existujúcemu pódiumu pre realizáciu kultúrno-spoločenských aktivít múzea boli použité v roku 2017 podľa účelové určenia.

Mimorozpočtové zdroje:

Mimorozpočtové výdavky (Zdroj 46)

Príjmy MOB za rok 2017 (zdroj 46) boli vo výške 17 332,50 EUR , z toho vstupné do múzea bolo vo výške 1 093,50 EUR a vstupné za koncerty bolo vo výške 16 239,00 EUR.

Iné príjmy MOB (z dobropisov, prenájmu priestorov múzea) boli vo výške 12 140,99 EUR.

Spolu príjmy za MOB činili 29 473,49 €EUR

Tieto príjmy boli v priebehu roka použité na financovanie tovarov a služieb (EK 630) v rámci bežných výdavkov (EK 600) - v plnej výške boli vyčerpané, z toho služby (EK 637) vo výške 27 535,51. Najviac finančných prostriedkov bolo čerpané na položke 637 004 – Všeobecné služby čiastka 17 704,40 EUR a položke 637003 – Propagácia, reklama a inzercia čiastka 9 376,07 EUR.

Mimorozpočtové výdavky (Zdroj 71)

Príjmy z podnikateľskej činnosti (predaj piva vyrobeného v pivovare a doplnkového tovaru) boli za rok 2017 vo výške 96 045,43 EUR. Iné príjmy v rámci podnikateľskej činnosti boli vo výške 1 316,39 EUR

(z dobropisov, prenájom priestorov hostinca, dar). Spolu príjmy z PČ vo výške 96 861,82 EUR.

Výdavky na podnikateľskú činnosť boli nasledovné:

620 - Poistné a príspevok do poisťovní	11 036,42
630 – Tovary a služby	80 583,70
Spolu 600	91 620,12

Najväčšiu čiastku v rámci výdavkov na PČ tvorili výdavky na materiál (EK 633 006).

Príjmy z podnikateľskej činnosti	96 861,82
Výdavky z podnikateľskej činnosti	91 620,12

Príjmy z tržieb získaných predajom piva a doplnkového tovaru v historickom hostinci boli použité prevažne na financovanie prevádzky Múzejného pivovaru historického hostinca. Najvyššiu položku tvorilo vyplatenie dohôd vo výške 36 255 EUR, pretože celá činnosť hostinca a pivovaru je zabezpečovaná iba prostredníctvom dohôd. Výdavky na zdravotné poistenie a sociálne zabezpečenie v rámci PČ boli vo výške 11 036,42 EUR. Významnú nákladovú položku v podnikateľskej činnosti tvoria materiálové náklady súvisiace s obstaraním základných surovín na výrobu piva ako sú slad, chmeľ a ďalšie materiálové zabezpečenie vo výške 14 169,23 EUR, a tiež výdavky na úhradu spotrebnej dane DPH a dane z motorového vozidla spolu v sume 18 729,28 EUR.

5. Prostriedky vynaložené na zahraničné aktivity.

Finančné prostriedky vynaložené na zahraničné aktivity sa v podmienkach MOB prejavujú formou výdavkov na zahraničné pracovné cesty. V roku 2017 to boli pracovné cesty do Českej republiky, Poľska a Litvy.

Celkove bolo v roku 2017 realizovaných 15 pracovných ciest, z toho 11 do ČR, 2 do Poľska, 2 do Litvy. Zahraničné pracovné cesty boli vykonané za účelom akvizície zbierkových predmetov, prezentácie putovnej výstavy „Reklama a deti“, a tiež boli zamerané na rokovania o ďalšej možnej spolupráci s múzeami v zahraničí. Na tieto aktivity boli vynaložené prostriedky vo výške 7 153,18 EUR.

Zamestnanci MOB

K 31.12.2017 MOB zamestnávalo 3 osoby v trvalom pracovnom pomere, ktoré zabezpečujú hlavnú činnosť MOB. z toho:

riadiaci zamestnanec - riaditeľ MOB (štatutár)	1
historik - správca zbierok	1
reštaurátor	1

V priebehu roku 2017 nenastal žiaden pohyb u zamestnancov v trvalom pracovnom pomere.

Podnikateľská činnosť MOB, výroba a predaj piva a doplnkového tovaru, bola zabezpečovaná prostredníctvom dohôd o pracovnej činnosti, resp. dohôd o brigádnickej práci študenta

Vedenie celej ekonomickej agendy v MOB je tiež zabezpečené cez dohodu o pracovnej činnosti, ktorá sa v nákladoch alikvotne delí na hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť, tiež upratovanie v priestoroch múzea je zabezpečované dohodou o PČ.

K 31.12.2016 bolo uzatvorených 8 dohôd :

sládek - dohoda o pracovnej činnosti	1
pomocník sládka - dohoda o pracovnej činnosti	1
čiašnici - dohoda o pracovnej činnosti	4
účtovník - dohoda o pracovnej činnosti	1
upratovanie - dohoda o pracovnej činnosti	1

5. Personálne otázky

V roku 2017 malo MOB iba 3 pracovníkov na plný úväzok. Títo zamestnanci však zabezpečovali výkon 7 funkčných miest. Zároveň kvôli zabezpečeniu účtovníckej a ekonomickej agendy a chodu pivovaru a hostinca zamestnalo na dohodu o pracovnej činnosti 6 pracovníkov počas roka. Múzeum by potrebovalo zamestnať aspoň 1 (2) odborných zamestnancov. Žiaľ na ich mzdy by súčasný príspevok nepostačoval. Aj stanovený horný limit pre počet stálych zamestnancov pre Múzeum obchodu Bratislava na 4(!), je absolútne nepostačujúci. Pri tom múzeum má v Organizačnom poriadku stanovených 15 (!) funkčných miest, ktorých výkon je aj pri najväčšom uskromnení

schopných zabezpečovať 7 stálych zamestnancov. Ostatné je možné zabezpečiť a aj sa zabezpečuje prostredníctvom dohôd o pracovnej činnosti.

6. Hodnotenie, analýza vývoja organizácie.

Múzeum obchodu, ako štátna príspevková organizácia hradila všetky svoje výdavky z prostriedkov štátneho rozpočtu, čiastočne z vlastných príjmov. Príspevok na projekt „Rock v múzeu“ poskytol Poľský inštitút v Bratislave. Tento rok hodnotíme z hľadiska štátneho rozpočtu, ako veľmi náročný, nakoľko príspevok os štátu predstavoval na začiatku roka iba 2/3 z ročných rozpočtov pred rokom 2014 vôbec. Našťastie bol štátny príspevok ku koncu roka navýšený, čo pomohlo zvládnuť múzeu, pomerne kritickú situáciu. Podarilo sa plniť všetky základné poslanie múzea ako takého. Zberkový fond bol obohatený o 639 kusov predmetov a písomností. Kapitálové prostriedky boli použité výlučne na nákup zberkových predmetov.

Múzeum prežilo druhý rok ako kombinácia štátneho príspevkového a štátneho podnikateľského subjektu. Ide o celkom nový, možno inšpirujúci model fungovania kultúrnej inštitúcie – múzea. Je veľmi náročný na organizáciu a zabezpečenie, najmä pri 3 stálych zamestnancoch a nízkom príspevku od štátu.

Múzeum obchodu Bratislava je v minimálne Európskom priestore určite jediným „plnokrvným“ múzeom, ktoré sa môže pochváliť výrobou a predajom vysokokvalitného „Múzejného piva“, realizáciou ojedinelého kultúrno-spoločenského projektu „Rock v múzeu“, či prezentáciou zahraničnej stálej expozície, všetko výlučne vo vlastnej réžii.

Všetky výstavy múzea videlo spolu 195.506 návštevníkov. Ide o rekordný, najvyšší počet v histórii múzea vôbec. K vysokému nárastu prispeli najmä expozície v Českom Krumlove, v centre Bratislavy na Bielej ul., otvorenie „Historického Hostinca – Múzejného pivovaru“, putovná výstava „Reklama a deti“ a najmä jej umiestnenie v Rige, veľká spoločná výstava na Bratislavskom hrade „Obchod Reklama 1918 – 1948“ a samozrejme projekt „Rock v múzeu“. Do budúcnosti bude potrebné naďalej riešiť propagáciu stálej expozície, ako aj všetkých aktivít MOB, s cieľom stáleho zvyšovania návštevnosti a to najmä zvýšením rozpočtu finančných prostriedkov najmä v podpoložke 637003 – propagácia, reklama a čiastočne aj v podpoložkách s realizáciou reklamných kampaní súvisiacich s aktivitami múzea. Bez toho bude výraznejšie zviditeľnenie múzea, ako takého, ktorá je v hlavnom meste, avšak na okraji, len ťažko realizovateľné.

Samotný projekt „Rock v múzeu“ spustil 10. rok svojho fungovania a stal sa známym aj v zahraničí. Bude potrebné udržať vysokú úroveň dramaturgie. Už teraz je na rok 2018 pripravených 30 koncertov, 35. skupín a to 17 z USA, 2 z Anglicka, 3 z Austrálie, 2 z Argentíny, 2 zo Slovenska a po jednom z Holandska, Belgicka, Talianska, Španielska, Francúzska a Kanady.

Múzeum chce aj naďalej pokračovať vo vystavovaní putovných výstav. Preto pripravilo na rok 2018 aj pri príležitosti 100. výročia Československa realizáciu novej, s názvom „Čokoláda v Československu (pri príležitosti 100. výročia Československa).“, ktorá v roku 2018 navštívi Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, Múzeum Trábeča v Topoľčanoch a Tekovské múzeum v Leviciach. Múzeum chce opäť pripraviť kvalitný program pre celoslovenskú akciu „Noc múzeí 2018“, ktorej sa chce zúčastniť, ako jedno zo základných múzeí.

prom. hist. Marcel Juck
riaditeľ Múzea obchodu Bratislava